

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ
IRKÇILIK VE AYRIMCILIĞA KARŞI KOMİSYON
AYLIK BÜLTEN
Nisan 2026

Komisyonumuz, her ay yayımladığı bültenlerle bir önceki ay medyada öne çıkan ırkçılık ve ayrımcılık örneklerini basın ve kamuoyu ile paylaşmaktadır. Bu bültenler aracılığıyla ırkçılık ve ayrımcılık konusunda farkındalık yaratmayı ve toplumsal duyarlılığı artırmayı amaçlamaktayız.

Bizler ırkçılığı yalnızca bir ideoloji olarak değil; toplumsal, ekonomik, siyasi, kültürel ve psikolojik alanların tamamına yansıyan bir toplumsal rejim olarak değerlendiriyoruz.

Yaşadığımız coğrafyada Türk ve Sünni üstünlükçü pratikler gündelik yaşamın farklı alanlarında ortaya çıkmakta, diğer etnik ve dinsel grupları aşağılayan ırkçı söylemler sürekli olarak dolaşıma sokulmaktadır. Bu ırkçı pratik ve söylemler yalnızca gündelik yaşamda değil, kurumsal alanlarda da kendini göstermektedir. Kurumsal ırkçılık; polis uygulamalarından yargı ve ceza sistemine, cezaevlerinden askeri alanlara kadar uzanan geniş bir alanda, gündelik yaşamı da kapsayacak biçimde varlığını sürdürmektedir.

Hazırladığımız bu aylık bülten, medyaya yansıyan bazı olayları derlemektedir. Ancak bültenin yaşanan tüm olayları kapsama iddiası bulunmamaktadır. Bu bülten, burada yer alan haberlerin ırkçı pratik ve söylemlerin yalnızca bir kısmını yansıttığı bilinciyle hazırlanmıştır.

07 Nisan

Yeni Şafak Gazetesi yazarı İsmail Kılıçarslan "Antisyonizm Yasası İstiyoruz" başlıklı yazısında Yahudi inancına sahip kişilere karşı nefret suçu işlemiştir.

Daha önce de "Siyonistleri Öldürmeliyiz" başlıklı bir yazı yazan yazarak benzer ifadeler kullanan İsmail Kılıçarslan, "Antisyonizm Yasası İstiyoruz" başlıklı yazısında Yahudi İnancına sahip kişiler için şiddet, tehdit ve ayrımcılık içeren bir dil kullandı..

İsmail Kılıçarslan yazının bir bölümünde;

"Ben geçen yıl "Siyonistleri öldürmeliyiz" dediğimde bana nefret suçundan dava açan bazı güya STK'ların temel iddiası benim Yahudi düşmanlığı yaptığım iddiası idi. Oysa ben sadece Yahudi Siyonistleri öldürmemiz gerektiğini iddia etmemiştim. Hristiyan, Hindu, Müslüman ya da ateist olmaları fark etmeksizin dünyadaki tüm Siyonistleri, dünyanın sürdürülebilirliğini temin etmek üzere öldürmemiz gerektiğini savunmuşum. Yani temelde bu bir nefret suçu ise "Siyonizm" denilen lanetli ideolojiye yönelik bir nefret suçuydu. Bunu anlayacak zekâya sahip olmalarına rağmen adı insan hakları bilmem nesi olan o fondaş yapı bana "Yahudilere karşı nefret suçu" davası açmıştı." İfadesi ve benzeri ifadelerle Yahudilere yönelik olumsuz algıları güçlendirerek, Yahudi düşmanlığını meşrulaştırıp, kışkırtmaya devam ediyor

<https://www.yenisafak.com/yazarlar/ismail-kilicarslan/antisyonizm-yasasi-istiyoruz-4812761>

07 Nisan

Kocaeli 2 No'lu F Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan Mazlum Aba isimli hükümlüye gönderilen Kürtçe kitap 'yabancı dil' gerekçesiyle verilmedi.

"Örgüt üyeliği" iddiasıyla 2003 yılından bu yana çeşitli cezaevlerinde tutulan ve şuan Kocaeli 2 No'lu F Tipi Yüksek Güvenlik Cezaevi'nde tutulan Mahmut Aba'ya Hüseyin Güçlü'nün "Enwer" isimli Kürtçe kitap gönderildi. Ancak kitabın Kürtçe olmasından dolayı Aba'ya teslim edilmedi.

Cezaevi yönetiminin 5 bin TL çeviri ücreti talep etmesine karşı Aba'nın avukatları infaz hakimliğine başvurdu.

<https://yeniyasamgazetesi9.com/tutsak-abaya-gonderilen-kurtce-kitap-icin-5-bin-tl-ceviri-ucreti-istendi/>

10 Nisan

Gazeteci Ömer Tur hakkında, Bursaspor taraftarlarının Kürt siyasetçi Leyla Zana'ya yönelik hakaret içeren tezahüratlarına sanal medyada tepki göstermesi nedeniyle soruşturma açıldı.

Bursaspor ile Somaspor arasında 16 Aralık'ta Somaspor sahasında oynanan karşılaşma sırasında bazı Bursaspor taraftarlarının Leyla Zana'yı hedef alan cinsiyetçi küfür ve hakaret içerikli tezahüratlarına tepkiler yağdı. Olayın ardından çok sayıda kişi sanal medya platformlarında söz konusu ifadeleri kınayarak özür çağrısında bulunmuştu. Bursaspor Kongre üyesi Şahan Alp ise sanal medya hesabından taraftarların söz konusu ifadelerini savunan paylaşımlar yapmıştı.

Gazeteci Ömer Tur hakkında ise Şahan Alp'in paylaşımlarına tepki göstermesi üzerine soruşturma başlatıldığı öğrenildi. Bu kapsamda Tur, dün ifade vermek üzere Bağlar Polis Karakolu'na giderek ifade verdi. Tur'un, Şahan

Alp'in şikâyeti üzerine Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında soruşturma başlatıldığını burada öğrendiği belirtildi.

<http://www.mezopotamyaajansi44.com/tum-haberler/content/view/308495>

11 Nisan

Bursaspor tribün grupları Ankara Demirspor maçı öncesi Amedspor'u hedef alan ırkçı pankartlar hazırladı.

2. Lig ekibi Bursaspor'un tribün grupları, yarın Ankara Demirspor ile oynayacağı maç öncesi Amedspor'u hedef alan ırkçı pankartlar hazırladı.

Yeşil-beyazlı tribün gruplarına sosyal medyada büyük tepki gösterildi.

Bursaspor taraftarının pankartlarında, 90'lı yıllarda faili meçhul cinayetlerle bilinen, kendisi de 1993'te faili meçhul bir cinayete öldürülen, JİTEM'in (Jandarma İstihbarat ve Terörle Mücadele Grup Komutanlığı) yöneticilerinden ve kilit isimlerinden Binbaşı Ahmet Cem Ersever'in fotoğrafı yer aldı. Pankartlarda ayrıca Amedspor'u aşağılayan ifadeler kullanıldı.

İki takım arasında 5 Mart 2023'te oynanan 2. Lig maçında da Bursaspor taraftarı, faili meçhul cinayetlere atıfta bulunarak "Beyaz Toros" ve "Yeşil" pankartları açmıştı.

<https://ilketv.com.tr/yine-amedsporunu-hedef-aldilar-bursaspor-taraftarindan-bu-kez-de-jitemli-ersever-pankarti/>

14 Nisan

Türk Eğitim-Sen Hakkari Şube Başkanı ve öğretmen Şükrü Gürses, İspanya'nın Valensiya kentinde düzenlenen geziye Kürt çocukları 'bozkurt' işareti yapmaya zorladı.

Hakkari Kız Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencilerinin İspanya'nın Valensiya kentine gerçekleştirdiği eğitim gezisinin ardından, Türk Eğitim-Sen Hakkari Şube Başkanı Şükrü Gürses'e ait olduğu öne sürülen bir WhatsApp durumu paylaşımı kamuoyunda tartışma yarattı. Öğrenci velileri, paylaşımındaki ifadelerin eğitim faaliyetleriyle bağdaşmadığını belirterek tepki gösterdi.

İddiaya göre, Milli Eğitim Bakanlığının yürüttüğü proje kapsamında kültürel ve eğitim amaçlı olarak İspanya'nın Valensiya şehrine götürülen öğrencilerle çekilen fotoğraflar, gezi dönüşünde WhatsApp durumunda paylaşıldı.

Söz konusu paylaşımında, Türk Eğitim-Sen Hakkari Şube Başkanı Şükrü Gürses'in "Valensia ovası bozkurt yuvası, yavru bozkurtlarım" ifadelerini kullandığı öne sürüldü.

<https://www.serhatnews.com.tr/ogrencilerin-fotograflarina-bozkurt-ifadesi-tepkilere-neden-oldu>

20 Nisan

Kürt sanatçı Mem Ararat Türkiye’de karşılaştığı konserlerine yönelik sistematik engellemeler ve sansüre dair açıklamalarda bulundu.

Kürt sanatçı Mem Ararat, sosyal medya platformu X üzerinden yaptığı paylaşımında, Türkiye’de konserlerine yönelik sistematik engellemeler ve örtük sansür uygulandığını belirtti.

Sanatçı, özellikle kamuya ait salonlarda ciddi zorluklar yaşadıklarını vurgulayarak, İstanbul’daki Harbiye Cemil Topuzlu Açıkhava Tiyatrosu için son üç yıldır yapılan tüm başvuruların yanıtız bırakıldığını ya da “tüm tarihler dolu” gerekçesiyle reddedildiğini ifade etti. Organizasyon şirketlerinin aylar öncesinden yaptığı girişimlere rağmen geri dönüş alınmadığını kaydeden Ararat, son altı aydır ise hiçbir iletişim kurulmadığını belirtti.

Ararat, Avrupa’daki büyük salonlarda – Berlin, Paris, Viyana, Stuttgart ve Londra gibi şehirlerde – herhangi bir engelle karşılaşmadan konser verebildiklerini hatırlatarak, Türkiye’de ise İstanbul, Ankara ve Bursa başta olmak üzere birçok şehirde benzer imkanlara erişemediklerini dile getirdi.

Sanatçı paylaşımında, İstanbul Büyükşehir Belediyesi’ne bağlı İBB Kültür ile Cumhuriyet Halk Partisi yönetimine ve CHP Genel Başkanı Özgür Özel’e doğrudan çağrıda bulunarak şu soruyu yöneltti: “Bu sansür sadece şahsıma mı, yoksa Kürt diline ve Kürtçe sanata yönelik bir tahammülsüzlük mü?”

Ararat ayrıca, bundan sonraki süreçte karşılaşacakları tüm ayrımcılık ve engellemeleri kamuoyu ile paylaşacaklarını da açıkladı.

<https://rasti.tv/mem-ararattan-sansur-cikisi.html>

21 Nisan

Türkiyeli Ermeni gençlerle yaptığı söyleşi nedeniyle TCK 301’den yargılanan Bianet editörü Tuğçe Yılmaz hakkında savcılık ceza talep etti.

Türkiyeli Ermeni gençlerle yaptığı [söyleşi](#) nedeniyle hakkında “Türkiye Cumhuriyeti devletini aşağılamak (TCK 301)” iddiasıyla dava açılan Bianet editörü Tuğçe Yılmaz’ın yargılandığı davada ikinci duruşma görüldü.

Çağlayan’daki İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesindeki duruşmada Yılmaz hazır bulundu. Müdafiliğini üstlenen avukat Deniz Yazgan ile Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği’nden (MLSA) avukat Hazal Sürmeli duruşmaya katıldı.

Sınır Tanımayan Gazeteciler (RSF) Türkiye Temsilcisi Erol Önderoğlu ve Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) Türkiye Temsilcisi Özgür Öğret duruşmayı izleyenler arasındaydı.

Duruşmada hakiminin ve savcısının değiştiği görüldü. İlk celsede Yılmaz iddianameye karşı savunma yapmıştı. Bunun üzerine savcılık makamı iddianame ile paralel bir şekilde cezalandırma talepli mütalaa sundu.

Yılmaz ve Yazgan mütalaaaya karşı savunma yapmak üzere süre talep etti. Hakim de duruşmayı 20 Ekim saat 10.00’a bıraktı.

<https://bianet.org/haber/ermeni-gencler-haberi-savci-tugce-yilmaza-ceza-istedi-318945>

23 Nisan

Avesta Yayınları Genel Yayın Yönetmeni Abdullah Keskin, sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek hakkında başlatılan soruşturma kapsamında İstanbul Emniyet Müdürlüğü'nde ifade verdi.

Vatan Emniyet Terörle Mücadele (TEM) Şubesi'ne giden Keskin'e "bölücülük" ve "terör propagandası" suçlamaları yöneltildi.

İfadesinin ardından sosyal medya hesabından açıklama yapan Keskin, soruşturmaya konu olan paylaşımlarının büyük bir kısmının Türkiye ile ilgili olmadığını ve ifade özgürlüğü sınırları içinde kaldığını belirtti.

Soruşturma sürecindeki çeviri hatalarına dikkat çeken Keskin, Kürtçeden Türkçeye yapılan tercümelerin "yarım yamalak" olduğunu vurguladı.

Suç isnadı yapılmadan önce doğru bir çevirinin yapılması gerektiğini ifade ederek, "Kürtçe bazı üniversitelerde okutulmasına ve devlet kurumları tarafından yayımlanmasına rağmen, belli ki hâlâ 'tanınmayan' dil kategorisinde. İfade sırasında yazdıklarımızı kendimiz çevirmek ve 'ne demek istediğimizi' anlatmak zorunda kalıyoruz. Suç isnadı yapılmadan önce doğru bir çevirinin olması gerekmez mi?" diyerek tepkisini dile getirdi.

<https://nupel.tv/abdullah-keskine-bolucuk-ve-teror-propagandasi-sorusturmasi/>

26 Nisan

Cumhuriyet Gazetesi yazarı Mine Kırıkkanat eski CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu için "kripto kılıç artığı" ifadesi kullandı.

Cumhuriyet yazarı Mine Kırıkkanat, eski CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu için "kripto kılıç artığı" ifadesini kullandı. CHP lideri Özel, "Yıllardır şahsıma yaptığı her türlü hakaretine sabırla sustuğum bir sözde yazar, bu kez Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'na hadsizce saldırmış. Önceki Genel Başkanımızın hukuku en başta, bana emanettir. Tek kelime ile kınıyorum" dedi.

Kırıkkanat, Kılıçdaroğlu'nun Andımız'ın kaldırılmasını istediği iddia edilen bir haber paylaşımına, "kripto kılıç artığı" ifadeleriyle tepki gösterdi.

Kırıkkanat, Kılıçdaroğlu'nun soyisminden yola çıkarak benzetme yaptığını söylerek, "Alevi dostlardan içtenlikle özür dilerim. Kılıç artığı sözünün tarihçesini bilmiyordum. Bu sözü, Kılıçdaroğlu'nun soyadına atfen söyledim. Cehaletimi bağışlayın" dedi.

<https://www.rudaw.net/turkish/middleeast/turkey/260420261>

28 Nisan

Marmara Üniversitesi'nde "soykırım yapmadık" andı.

Marmara Üniversitesi Atatürkçü Düşünce Kulübü'nün 24 Nisan'da organize ettiği konferanstan sonra toplu şekilde "Ermeni soykırımı emperyalist bir yalandır, soykırım yapmadık" diye hep bir ağızdan söylenenleri tekrarlama, sosyal medyada gündem oldu.

Marmara Üniversitesi Atatürkçü Düşünce Kulübü'nün 24 Nisan Ermeni Soykırımı Anma Günü'nde düzenlediği konferansında katılımcıların yaptığı "Soykırım yapmadık, vatanımızı koruduk" yemin töreni, sosyal medyada gündem oldu.

Marmara Üniversitesi Atatürkçü Düşünce Kulübü, emekli tümamiral Cem Gürdeniz'in konuşmacı olarak katıldığı "İki Savaş Arasında Türkiye Jeopolitiği ve Mavi Vatan" adlı bir konferans gerçekleştirdi.

<https://www.agos.com.tr/tr/haber/universitede-soykirim-yapmadik-andi-40286>

30 Nisan

Kick yayıncısı Suleyhan'dan Amedspor'a yönelik ırkçı söylem.

Kick yayıncısı Suleyhan isimli kişi, bir gencin "şampiyon Amedspor" demesi üzerine Amedspor'a yönelik ırkçı söylemlerde bulundu.

Kick yayıncısı Suleyhan (Süleyman) isimli bir kişi, İstanbul Beyoğlu'nda bulunan İstiklal Caddesi'nde canlı yayın yaptığı sırada yanından geçen bir gencin "Şampiyon Amedspor, Galatasaray" demesi üzerine ırkçı söylemler sarf etti. Suleyhan canlı yayın esnasında, "Galatasaray tamam da öbürü olmadı. Amedspor yok, öyle bir şey yok. Deme lan. Lanet olsun. Biz Türküz evelallah. Seni bir alsınlar da gör sen. Gösterirler sana o kelimeyi" ifadelerini kullandı.

Genç ise, "Amedspor" diyerek, uzaklaştı.